

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 30a ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 213, poz. 1650).

Przedmiot regulacji nie był zawarty w dotychczas obowiązujących przepisach prawa.

W § 2 projektu określono sposób wyliczania średnich wynagrodzeń nauczycieli, na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, w roku podlegającym analizie.

Przepisy § 3 projektu regulują sposób ustalania średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli w odniesieniu do wielkości etatu i uwzględniają zmiany wynikające z uzyskiwania przez nauczycieli w ciągu roku wyższego stopnia awansu zawodowego. Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia uwzględniane będą okresy zatrudnienia, w których nauczyciel pobiera wynagrodzenie za pracę. W § 3 ust. 7 i 8 projektu wskazano przypadki, w których mimo pozostawania przez nauczyciela w stosunku pracy, nie wlicza się go do średniorocznej struktury zatrudnienia, a w ust. 9 wyłączono ze średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli osoby niebędące nauczycielami, zatrudnione do prowadzenia zajęć na podstawie art. 7 ust. 1a i 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

W § 4 projektu określono sposób ustalania kwoty różnicy między wydatkami, które jednostka samorządu terytorialnego poniosła w danym roku na wynagrodzenia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zatrudnionych we wszystkich prowadzonych przez nią szkołach, a średnim wynagrodzeniem nauczycieli, określonym zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela. W przypadku wykazania przez jednostkę samorządu terytorialnego różnicy, świadczącej o niewypłaceniu nauczycielom na poszczególnych stopniach awansu

zawodowego średnich wynagrodzeń, jednostka samorządu terytorialnego dzieli kwotę powstałej różnicy między wszystkich nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, w szkołach prowadzonych przez tę jednostkę. Podzieloną kwotę różnicy wypłaca się w postaci jednorazowego dodatku uzupełniającego. Wysokość dodatku, zgodnie z § 5 projektu, ustala się proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, w którym nauczyciel pobierał wynagrodzenie, oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego. Szczegółowy sposób ustalania wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego określa załącznik nr 1 do projektowanego rozporządzenia.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego będzie sporządzane zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do projektowanego rozporządzenia.

Zgodnie z § 6 projektu, formularz sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, przekazuje się w formie pisemnej właściwej regionalnej izbie obrachunkowej, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego oraz związkom zawodowym. Regionalne izby obrachunkowe będą otrzymywały sprawozdanie dodatkowo w formie elektronicznej. Załącznik nr 2 do projektowanego rozporządzenia zawiera także szczegółowe objaśnienia dotyczące sposobu wypełniania formularza sprawozdania.

Termin wejścia w życie rozporządzenia wynika z zobowiązania, jakie ustawodawca nałożył na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 213, poz. 1650), zgodnie z którym, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest obowiązany do wydania rozporządzenia przewidzianego w art. 30a ust. 7 ustawy - Karta Nauczyciela w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy (ustawa weszła w życie z dniem 16 grudnia 2009 r.).

Powyższe uzasadnia, aby rozporządzenie, podobnie jak wymieniona ustawa, weszło w życie z dniem ogłoszenia, co nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych - Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 oraz z 2009 r. Nr 31, poz. 206).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Regulacja oddziałuje na jednostki samorządu terytorialnego i nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez te jednostki.

2. Konsultacje społeczne

Projekt został skierowany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) oraz partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) OPZZ;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność - Oświata”;
- 4) Związek Zawodowy Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 5) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;

- 6) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 7) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. Ks. J. Popiełuszki”;
- 8) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisję Krajową;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 18) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 19) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 20) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 21) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 22) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 23) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 24) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 25) Federację Stowarzyszeń Naukowo –Technicznych.

Ponadto projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez:

- 1) Związek Gmin Wiejskich;
- 2) Związek Powiatów Polskich;
- 3) Związek Województw RP;
- 4) Unię Miasteczek Polskich;

- 5) Związek Miast Polskich;
- 6) Unię Metropolii Polskich;
- 7) Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Uwagi do rozporządzenia zostały zgłoszone przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 3) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 4) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 5) Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Zgłoszone uwagi dotyczyły:

1) doprecyzowania brzmienia § 3 ust. 5 projektu rozporządzenia, poprzez wskazanie, iż przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia należy brać pod uwagę zarówno nauczycieli zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, jak i nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania (Forum Związków Zawodowych, Związek Nauczycielstwa Polskiego).

Powyższa uwaga nie budzi żadnych wątpliwości co do konieczności uwzględnienia tej formy zatrudnienia nauczyciela, przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia.

Uwaga została uwzględniona;

2) uzupełnienia w formularzu sprawozdania, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do projektu rozporządzenia, kolumny 9 „Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 ustawy” o enumeratywne wyliczenie grup tych składników (Forum Związków Zawodowych, Związek Nauczycielstwa Polskiego).

Wprowadzenie w formularzu sprawozdania, stanowiącym załącznik nr 2 do projektu rozporządzenia, wymogu określenia wydatków na poszczególne składniki wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, oznaczałoby poszerzenie zakresu obowiązków sprawozdawczych jednostki samorządu

terytorialnego. Z uwagi na krótki termin od dnia wejścia w życie rozporządzenia, w jakim jednostki samorządu terytorialnego będą obowiązane przygotować sprawozdania za 2009 r., uwaga nie mogła zostać uwzględniona.

Uwaga nie została uwzględniona;

3) braku w treści rozporządzenia stosownej regulacji przesądzającej o tym, iż wynagrodzenia osób zatrudnionych na podstawie art. 7 ust. 1a ustawy o systemie oświaty nie wchodzi w skład wydatków faktycznie poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku (Związek Nauczycielstwa Polskiego).

Projektodawca w sposób precyzyjny zdecydował o powyższym w pkt 4 objaśnień do projektowanego wzoru formularza sprawozdania.

Uwaga nie została uwzględniona;

4) konieczności dwukrotnego wyliczania kwoty różnicy i jednorazowego dodatku uzupełniającego z uwagi na fakt, iż na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2009 obowiązywały dwie kwoty bazowe (od dnia 1 stycznia 2009 r. oraz od dnia 1 września 2009 r.). Uwaga zgłoszona przez Związek Nauczycielstwa Polskiego.

Zgodnie z treścią art. 30a ust. 2 i 3 ustawy - Karta Nauczyciela, należy ustalić kwotę różnicy w odniesieniu do roku podlegającego analizie. Kwota różnicy wyliczana jest przy uwzględnieniu obowiązujących w danym roku kwot bazowych. Z powyższego nie wynika, aby dodatek uzupełniający wyliczany był odrębnie dla poszczególnych kwot bazowych.

Uwagi nie uwzględniono;

5) doprecyzowania przepisu § 3 ust. 7 projektu rozporządzenia, dotyczącego ustalania średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli, w zakresie nieobecności, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie (Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty).

Uwaga została uwzględniona;

6) doprecyzowania przepisów w zakresie ustalania okresów oraz średniorocznej struktury zatrudnienia (Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty).

Uwagi zostały uwzględnione;

7) doprecyzowania załącznika nr 1 do projektowanego rozporządzenia w pkt 1 dotyczącym ustalania osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego, w zakresie brzmienia symboli wzoru A i B (Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty).

Propozycja zastąpienia słowa „kwota” słowem „stawka” w opisie symbolu A została uwzględniona. Natomiast symbol B ustalany jest według norm art. 42 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela i odnosi się do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela. Z tego względu propozycja określenia symbolu B jako „wymiar etatu (zatrudnienia) nauczyciela” nie może zostać uwzględniona.

Uwaga nie została uwzględniona;

8) braku wskazania w treści projektu rozporządzenia sposobu wykazywania wydatków na wynagrodzenia nauczycieli przeszeregowanych płacowo w ciągu roku, w związku z uzyskaniem kolejnego stopnia awansu zawodowego (Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych).

Uwaga została uwzględniona w objaśnieniach do wzoru formularza, stanowiącego załącznik nr 2 do projektowanego rozporządzenia, w części dotyczącej struktury zatrudnienia;

9) zmiany lub wykreślenia ust. 2 w § 5 projektu rozporządzenia (Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych).

Uwaga została uwzględniona poprzez wykreślenie w § 5 ust. 2;

10) zmiany § 6 ust. 3 poprzez nadanie mu brzmienia:

„Regionalna izba obrachunkowa otrzymuje sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2 wyłącznie w formie elektronicznej, sporządzonej na wzorze, który został udostępniony w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej. Sprawozdanie musi być podpisane przez przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.), weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu.” (Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych).

Zasady wymiany informacji drogą elektroniczną, w tym dokumentów elektronicznych, pomiędzy podmiotami publicznymi określa ustawa z dnia 17 lutego

2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64 poz. 565, z późn. zm.). Minister Edukacji Narodowej nie posiada uprawnień do regulowania warunków, jakie muszą spełniać dokumenty przesłane w formie elektronicznej.

Uwaga nie została uwzględniona;

11) załącznika nr 1 i 2

ujednoczenia zasady obliczania okresu zatrudnienia przy pobieraniu zasiłku z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (liczba przepracowanych dni dzielona przez 30) oraz w przypadku zatrudnienia przez niepełny miesiąc (liczba przepracowanych dni dzielona przez liczbę dni roboczych w danym miesiącu); (Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych).

Uwaga nie została uwzględniona;

12) załącznika nr 2

zmiany opisu pod miejscem wskazanym na podpis osoby zatwierdzającej (Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych).

Kompetencje do opracowywania sprawozdania określa art. 91d pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela.

Uwaga nie została uwzględniona;

13) wprowadzenie w sprawozdaniu kolumny, w której zaprezentowane byłyby informacje o osiągniętych średnich wynagrodzeniach dla jednostkowego nauczyciela (Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych).

Powyższa propozycja przekracza zakres upoważnienia ustawowego, określonego w art. 30a ust. 7 ustawy - Karta Nauczyciela.

Uwaga nie została uwzględniona.

Wszystkim partnerom społecznym, którzy w trakcie trwania konsultacji zgłosili pisemnie uwagi, udzielono pisemnych odpowiedzi z wyjaśnieniami.

Rozporządzenie zostało skierowane w celu zaopiniowania również do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 23 grudnia 2009 r. na posiedzeniu plenarnym Komisja pozytywnie zaopiniowała przedmiotowe rozporządzenie.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wdrożenie w życie rozporządzenia nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli, zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wypłacanie dodatku uzupełniającego powinno mieć charakter incydentalny. Nowelizacja ustawy - Karta Nauczyciela z dnia 21 listopada 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 1) nie wprowadziła nowych rozstrzygnięć systemowych. Przepisy art. 30 ust. 6 ustawy - Karta Nauczyciela nakładające na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek ustalania w regulaminach płacowych stawek dodatków w taki sposób, aby osiągnąć co najmniej wysokości średnich wynagrodzeń ogółem, o których mowa w art. 30 ust. 3, zostały wprowadzone już w 2000 r. Przepisy projektu rozporządzenia określają jedynie sposób sporządzania sprawozdania z wykonania tego obowiązku. Obowiązek wypłacenia jednorazowego dodatku uzupełniającego został wprowadzony przez ustawę nowelizującą z 21 listopada 2008 r. Dodatek uzupełniający jest wypłacany w celu osiągnięcia średnich wynagrodzeń nauczycieli na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, na które środki powinny być zabezpieczone corocznie w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.